

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่องการออกแบบจำลองของที่ระลึก ประกอบรายวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สรุปผล การวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. กลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. วิธีดำเนินการวิจัย
6. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ
 - 8.1 การประยุกต์ใช้ผลวิจัย
 - 8.2 การวิจัยต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. เพื่อออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ ในเรื่องการออกแบบจำลองของที่ระลึก ประกอบรายวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อย่างมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางหลังการเรียนกับก่อนการเรียนด้วย บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในเรื่องการออกแบบจำลองของที่ระลึก
3. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ในเรื่องการออกแบบ จำลองของที่ระลึก ของนักศึกษานามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ค่าเฉลี่ยของผู้เรียนหลังการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการเรียน
3. ผู้เรียนมีเจตคติระดับคือต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดศึกษาวิจัยเป็นนักศึกษารายวิชาออกแบบ
ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ใน
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 35 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การออกแบบจำลองของที่ระลึก ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมา
1 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 4 หน่วย คือ
 - หน่วยที่ 1 ความหมายและลักษณะอาชีพวิชาเยียนแบบ
 - หน่วยที่ 2 ชนิดของแบบ
 - หน่วยที่ 3 แบบภาพ stereogram
 - หน่วยที่ 4 การกำหนดขนาด
2. แบบทดสอบวัดผลลัพธ์ที่ทางการเรียน เรื่องการออกแบบจำลองของที่ระลึก สาขา
วิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้นจำนวน 20 ข้อ
3. แบบสอบถามวัดเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

วิธีดำเนินการทดลอง

เมื่อผู้วิจัยค้นคว้าสร้างคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเครื่องสมบูรณ์ และผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอนแล้ว ได้นำคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับนักศึกษาประกอบรายวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 35 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัย เป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลลัพธ์ทางการเรียน เรื่อง การออกแบบจำลองของที่ระลึก รายวิชาที่ใช้ในวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ในประกอบ รายวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ขั้นที่ 2 ทดลองสอน โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 4 หน่วยการสอน โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลอง และควบคุมชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 หลังการเรียนด้วยตนเองด้วยแล้ว 12 คาบเรียน ได้ทำการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดิมที่ทดสอบก่อนเรียนมาใช้ทดสอบอีกรอบ แล้วให้ตอบแบบสอบถามตามวัด เจตคติต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

การทดลองครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยทดลองแบบทดสอบก่อน และหลังเรียน Pre-test Port-test One Group Design

หลังจากได้รับแบบทดสอบก่อน และแบบสอบถามมาทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจ สอบความสมบูรณ์ของแบบทดสอบ พบร่วมมีความสมบูรณ์ทั้ง 28 ฉบับ แล้วนำมาดำเนินการ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW (Statistical Package for Social Sciences/For Windows)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง การพัฒนาคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการเขียนแบบ 1 ประกอบรายวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ผลการวิจัยพบว่า

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องการออกแบบจำลองของที่ระลึก ตามประกอบรายวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีประสิทธิภาพเท่ากับ $84.29/82.86$
2. ค่าเฉลี่ยหลังเรียนของผู้ที่เรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ผู้เรียนมีเจตคติระดับดีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

อภิปรายผล

1. คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องการออกแบบจำลองของที่ระลึก ตามประกอบรายวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก 1 สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีประสิทธิภาพเท่ากับ $84.29/82.86$ หมายความว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีกระบวนการทำให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 84.29 และผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 82.86 แสดงว่าคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $80/80$ เป็นไปตามสมมุตฐานที่ตั้งไว้ ผลจากการวิจัยได้พัฒนาคอมพิวเตอร์ช่วยสอนขึ้นมาในประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $80/80$ และนำไปสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของรัฐบาลราช (2535 : 68) ทำการวิจัยเรื่อง "การสร้าง และหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนคอมพิวเตอร์ด้วยตนเอง วิชาวิเคราะห์ห่วงจรไฟฟ้า 1 ในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม" มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อสร้าง และหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนคอมพิวเตอร์ด้วยตนเอง วิชาวิเคราะห์ห่วงจรไฟฟ้า 1 โดยกำหนดเกณฑ์ $80/80$ ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาของบทเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาครุศาสตร์ไฟฟ้า ปีที่ 2 ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จำนวน 20 คน ผลปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ ระหว่างแบบทดสอบหลังบทเรียนแต่ละหน่วย กับแบบทดสอบรวม เท่ากับ $81.48/82.46$ ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์

ชัยยงค์ พրหมวงศ์ (2523 : 133-136) ได้กล่าวถึง ระดับประสิทธิภาพของ ชุดการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเป็นระดับที่ผู้สอนพอใจว่า หากชุดการสอนมี ประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้วชุดการสอนนั้นมีคุณค่า น่าพอใจ เราถือว่า เราก็เรียนระดับประสิทธิภาพที่ น่าพอใจนั่นว่า "เกณฑ์ประสิทธิภาพ"

ตัวอย่าง เช่น 80/80 หมายความว่า เมื่อเรียนจากชุดการสอนแล้วผู้เรียน สามารถทำแบบฝึกหัดหรืองานได้ผลเฉลี่ย 80 เปอร์เซ็นต์ และการสอนหลังการเรียนได้ผลเฉลี่ย 80 เปอร์เซ็นต์ การที่จะกำหนดประสิทธิภาพของกระบวนการต่อประสิทธิภาพของผลลัพธ์ให้มี คุณค่าเท่าไน้นั้น ให้ผู้สอนพิจารณาตามความพอใจ โดยปกตินิءืหัวที่เป็นความรู้ความจำมักจะ ตั้งไว้ 80/80, 85/85, 90/90 ส่วนนิءืหัวที่เป็นเขตศึกษาอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้น อย่างไรก็ตามไม่ควรตั้งเกณฑ์ไว้ต่ำ เพราะตั้งเกณฑ์ไว้ต่ำก็ไม่สามารถได้ผลเท่านั้น

เมื่อทดลองใช้ชุดการสอนภาคสนามแล้วให้เทียบค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ การต่อประสิทธิภาพผลลัพธ์ที่หาได้จากการใช้ชุดการสอน กับประสิทธิภาพของกระบวนการต่อ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่ตั้งไว้ เพื่อคุ้ว่าเราชอบรับประสิทธิภาพหรือไม่ การยอมรับใน ประสิทธิภาพให้ถือค่าเปรียบเท่า 2.5-5 เปอร์เซ็นต์ นั่นคือประสิทธิภาพของชุดการสอนไม่ควรต่ำ กว่าเกณฑ์ 5 เปอร์เซ็นต์ แต่โดยปกติจะกำหนดไว้ 2.5 เปอร์เซ็นต์ อาทิตย์เกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ 90/90 เมื่อทดลองแล้วชุดการสอนนี้มีประสิทธิภาพ 87.5/87.5 เราถือสามารถยอมรับได้ว่า ชุดการสอนนี้มีประสิทธิภาพ

1.1 คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้นได้ผ่านการพัฒนาอย่างมีระบบ และวิธีการที่ เหมาะสม กล่าวคือ ก่อนการพัฒนาคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ได้ผ่านขั้นตอนการศึกษาหลักสูตร แบบ เรียน รวมทั้งวิเคราะห์เนื้อหา แบ่งเนื้อหาให้มีความเหมาะสมกับการเรียนและศึกษาวิธีการ การ สอน เทคนิคการสอนกลุ่มรายวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม แล้วผ่านการตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย และผู้เชี่ยวชาญในด้านคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน

1.2 คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น ได้นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาจัดทำ ในด้าน การแปลง ตกแต่ง จัดวางรูปภาพ เนื้อหา และแทรกเสียงในบางช่วง ทำให้ผู้เรียนเกิดความ กระตือรือร้น ไม่เบื่อหน่าย เกิดการเรียนรู้ และสามารถบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ โดยมีแบบทดสอบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องมือตรวจสอบมี ประสิทธิภาพ ซึ่งแต่ละหน่วยการสอนมีผลลัพธ์ทางการเรียน

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สามารถนำไปสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. คะแนนทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน อย่างนีบบ
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าคอมพิวเตอร์ช่วยสอนช่วยให้
ผู้เรียนมีผลลัพธ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีความก้าวหน้าทางการเรียน ทั้งนี้ เนื่องมาจากการ

2.1 กิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งผู้วิจัยได้จัดสถานการณ์ที่เอื้อต่อการ

เรียนรู้ พร้อมทั้งเตรียมการแก่ปัญหาเฉพาะหน้า และสร้างบรรยากาศให้น่าเรียน จัดการให้การใช้
คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นไปตามขั้นตอน และเวลาที่กำหนดไว้ มีการเสริมแรงตามทฤษฎีการวาง
เงื่อนไขของสกินเนอร์ (Skinner) ทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจอย่างเรียบง่ายขึ้น (ประสาท อศรเปริด.
2527 : 124-125)

2.2 คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้น ได้นำแนวคิดและหลักการของชัยยงค์

พระมหาวชิร์ (2523 : 110-112) ซึ่งได้เสนอแนวความคิดของการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ โดย
ใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ จัดสถานการณ์อุปกรณ์เป็นคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึงระบบการเรียน
โดยโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนด้วยตนเอง หรือทราบผลของตนเอง และมีการ
เสริมแรงบวกให้ผู้เรียนภาคภูมิใจที่ได้ทำถูก โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปทีละขั้นตอนตามความ
สามารถของผู้เรียนเอง โดยไม่ต้องมีการบังคับ

3. ค่าเฉลี่ยเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้านมีประโยชน์เท่ากับ 4.04 ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานเท่ากับ 0.08 ด้านมีความหมายสมเท่ากับ 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.24 นั่น
คือ ผู้เรียนที่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนรู้สึกว่า มีประโยชน์มาก และมีความหมายสมมาก เนื่องจาก
ในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนผู้เรียนได้สัมผัสสิ่งที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และสื่อการสอนที่แปลงใหม่
มีการกระตุ้นความจำ และความสนใจเป็นช่วง ๆ และเกิดความสนุกเพลิดเพลินในการเรียนรู้
นั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

1. การประยุกต์ใช้ผลวิจัย

1.1 ครู อาจารย์ผู้สอนในเนื้อหาเรื่องการออกแบบจำลองของที่ระลึก ในรายวิชา
ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สำหรับให้นักเรียน นักศึกษา ที่เรียนเกี่ยวกับวิชาออกแบบ
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สามารถนำคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนี้ไปใช้สอนได้ทันที

1.2 ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ได้ ในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วย
สอนนี้ โดยไม่จำเป็นต้องแยกผู้เรียนออกเป็นกลุ่มก่อ และการกลุ่มอ่อน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนนี้ ไม่มี

ผลกับผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

2. การวิจัยต่อไป

2.1 เพื่อเป็นการวิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับวิชาพื้นฐานของระดับอุดมศึกษา สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ควรให้มีลักษณะของแบบฝึก หรือคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในรูปแบบที่อ่านง่าย สะดวกและเข้าใจง่าย ๆ และในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.2 ควรมีการกำหนดศึกษาเปรียบเทียบการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนนี้ กับการสอนด้วยวิธีอื่น ๆ เพื่อให้ทราบความแตกต่าง

2.3 ควรมีการกำหนดศึกษาเปรียบเทียบการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนนี้ กับผู้เรียนระดับเดียวกันในหลาย สถานศึกษา เพื่อให้ทราบความแตกต่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY